

SEGÍTSÜNK EGYMÁSON

Autóbusz-járatot Petőfitelepen az 1-es és 11-es utca között
• Tartásuk be a házirendet a Szilágyi u. 1 alatt •
Szabályozzák a közlekedést a hídron! • A betegek sem angyalok

1958-ban útjavítás miatt a Közlekedési Vállalat megszüntette az autóbuszjáratot Petőfitelepen az 1-es és a 11-es utca között. Az út már egy éve elkészült, az autóbusz mégsem közlekedik ezen a szakaszon. Pedig már kértük az illetékeseket intézkedjenek, de nem történt semmi. Erről a részről is sok családosa anya, idősebb ember jár üzemekbe dolgozni bizony elég sokat kell gyalogolniuk, míg elérnek a villamosmegállóhoz.

A tápi autóbusz járt körül régebben. Véleményünk szerint most is megtehetné a régi utat, vagy a 11-es utcai járat a 3-as utcától induljon a 11-es utcán át.

Barna Ferenc

Tizenöt esztendeje lakom a Szilágyi utca 1 szám alatt. A ház az Ingatlankezelő Vállalat tulajdona. Ebben a házban, enyhén szólva is, mindenki azt csinál amit akar, senkire sem kötelező ügyélszik a házirend betartása. A házfelügyelő sem tartózkodik otthon, mivel mint gyermekápolónő, a Gyermek-klinika alkalmazottja. Jószándékú asszony, azonban teljesen érthetetlen, s nem tud érvényt szerezni a házirendben foglaltaknak. A lakók figyelembe se veszik, ha valakit néha néha figyelmeztet, sőt, gorombán elutasítják.

A házban lakó kamaszokban lévő gyermekek uralják a terepet. A szűk, kicsi udvarban és a kapu alatt labdarúgó-mérkőzéseket tartanak, s ebben részt vesznek a más városrészekben lakó barátok is. A hihetetlen lármával és zavarral járó mérkőzések zavartalanul folynak annak ellenére, hogy a KIK kiküldöttje ezt a leghatározottabban megtiltotta. Ezek a mérkőzések aztán ablakkitöréssel járnak.

És van még egy kellemetlen dolog a házunkban. Az emeleten lakók a függőfolyosón rázzák, porolják szőnyeget, annak ellenére, hogy az Ingatlankezelő Vállalat új porolót készített. Ezt a gyermekek futballkapunak használják, de porolásra senki. Mi nem akarunk különösebb megtorló intézkedéseket szervezni, csupán a meglévő házirendet szeretnénk, ha tisztelné a ház valamennyi lakója.

Szabó László

A Délmagyarország foglalkozott már a hídron való szabályos közlekedéssel, de sajnos, eredmény nélkül. Gyakran járok át a hídon s alkalmam van megfigyelni a szabálytalanul közlekedő embereket. Nemrégiben, sajnos, velem is történt baleset, így most már nem hagyhatom szó nélkül. Kerékpárral szabályosan közlekedtem a

hídon, s láttam, hogy velem szembe jön két férfi. Hevesen vitáztak, mikor körülbelül fél méterre voltak tőlem, az egyik férfi anélkül, hogy körülnézett volna lelépett a gyalogjárda. Pontosan az én kerékpárom első kerekébe gázolt. Elestem és igen fájdalmas sérüléseket szenvedtem. Mi lett volna, ha gépkocsi elé lépett volna ez a gondatlan járókelő. Véleményem szerint jó lenne minél előbb szabályozni a közlekedést a hídon.

Bencsik Lászlóné

A betegek sem angyalok, legalább is erről győződtem meg sokan az elmúlt hónap végén a rendelőintézetben. November 24-én a szemészeti szakorvosi rendelésen soron kívül kellett a munkából jövő villamoskaszuk és vezetőik szűrési vizsgálatát elvégezni. Ezt a várakozó betegekkel is köztölték. Legtöbbször tudomásul vették azt, s türelemmel vártak. De akadt egy-két váratlan, aki durván, gorombán sértette az orvost és az asszisztenciát. Ezzel ellenkező hatást váltottak ki, mint amit szerettek volna. mert zavarták, felidegesítették az orvost és munkatársait.

Krier Péter

Egy jellegzetesen szegedi foglalkozási betegség,

amely volt és ma már nincs

Toxomycosis néven speciális szegedi foglalkozási betegséget tartott számon sokáig az orvosi köztudat és szakirodalom. A paprikahasító asszony- és lányok betegségeként vált ismeretessé ez a szegedi "specialitás", amely kortól függetlenül szedte áldozatait. Egy egészen friss keletű, Szeged üzemegészségügyével foglalkozó jelentésből viszont most az derül ki, hogy ez a betegséget egyszer s mindenkorra ki lehet irtani a köztudatból, egyszerűen azért, mert megszűnt. Az orvosi szakirodalom viszont tartas cs k továbbra is számon, de most már olyan kitével fűzve hozzá, hogy a kapitális a társadalom embertelen munkakörülményei szülték, a szocialista társadalom pedig száműzte ezt a betegséget.

A paprikahasítók betegsége

A toxomycosis felfedezése a ma már világszerte ismert dr. Kovács Ferenc, a Budapesti Tudórklinika igazgatóprofesszora nevéhez fűződik, aki annak idején, a harmincas évek elején, a szegedi tudógondozóban végzett gyógyító munkát. A vizsgálatok során több betegnél talált olyan elváltozást, amely veszedelmesen hasonlított a tuberkulózishoz, de mégsem az volt, mert kórokozót úgy akkor nem sikerült kimutatni. Ezeket a betegeket figyelemmel kísérve, dr. Kovács Ferenc tudószakorvos rájött, hogy valamennyien egyszóval foglalkozási ágbán a huzamosan paprikahasítók.

A további kutatás teljes képet adott a betegség okáról. Szegeden, mint a paprikatermesztés magyarországi központjában, annak idején szétszórt gazdaságokban folyt a paprika termesztése (két-

harmadrészen az erős, csipős fajtái), s ennek "megfelelően" történt a leszűretelt paprika fűzés utáni tárolása, kezelése is. Szikkadás közben nedvesség, vagy eső érte, s ennek következtében a paprikahüvelyek belseje a legtöbb esetben vastagon gombásodott.

A kisüzemi módszer következménye

A paprika ugyancsak szét-szórt kisüzemi módszerrel történő feldolgozása — legtöbb esetben kulák paprikakikészítők profit-éhsége — nyomorúságos bérért, látástól vakulásig foglalkoztatta vizes pincékben, huzatos színek alatt, sokszor fűtetlen helyiségekben a paprikahasítókat, akik pedig a penészes belsejű paprika felhasználásával, majd kifordításával a penészgombák spórájának millióit lélegezték be.

A belélegzéssel mind mélyebbre kerültek a penészgomba-spórák, mert a paprikában lévő "csipősség"-et, a capsaicint is belélegezték, és pedig az erős köhögésekkel mind mélyebbre. A penészgomba-spórák a légutakba kerülve a tüdő légzőfelületén, a légzőhólyagcsókákban idült gyulladást okoztak. Az ennek következtében megindult kötőszövet-képződés viszont háttérbe szorította a tüdőszövet működését, és tuberkulózis-szerű elváltozások léptek fel szinte állandó és erős köhögéssel. A beszűkült légzőfelület munkavégzők, mozgáskor is erőfűladást okozott, némely paprikahasító esetében még akkor is, ha már más munkakört választott magának. A kórkép mindenképpen súlyos volt a hevenygyulladás elmúltja után is.

Évek óta nem fordult elő a toxomycosis gyógyítása tüneti kezeléssel történt,

gyulladásgátló gyógyszereket szedettek a paprikahasítók, vagy m^{re} foglalkozási ágba tanácsolták őket. Ma már nincs erre szükség, mert évek óta nem találkoztak ezzel a vilámkor "furcsa" szegedi betegséggel.

A paprikafeldolgozás nagyüzemi, szocialista jellege, a korszerű gépi berendezés, a kulturált munkakörülmény egészen az orr- és szájkendő használatáig, megvédi a paprikával dolgozók egészségét. Egy régi foglalkozási betegség tehát eltűnt, s erről érdemes szólni, ennek örülni kell.

Több mint egymillió forintot költöttek képzőművészeti alkotásra Csongrád megye dolgozói

Csongrád megye dolgozóinak megváltozott, gazdagodó életét is számos statisztikai adat illusztrálja. Ezek között is különös figyelmet érdemel az, amely a lakosság művelődését, esztétikai igényének, ízlésének növekedését, fejlődését fejezi ki. A családok anyagi helyzetének lényeges megváltozása magával hozta a művészetek iránti fokozott érdeklődést is, és napról napra többen vásárolnak Csongrád megyében olajfestményeket, akvarelleket, rézkarcokat és iparművészeti tárgyakat.

A Képcsarnok Vállalat szegedi főkiának adatai azt igazolják, hogy az elmúlt év érdeklődés megkétszereződött — idén több mint egymillió forintot fordítottak a dolgozó emberek Csongrád megye községekben és városában képzőművészeti alkotások vásárlására. A vásárlók meghatározó többsége üzemi dol-

Eredményes kísérletek Szegeden a felnőttoktatás iskolareformjára

Az MSZMP kulturális célkitűzéseiben igen fontos határozatok hangzottak el a felnőttoktatással kapcsolatosan is, mert a népjólét további növelése, a termelőmunka színvonalának emelkedése megköveteli a dolgozók folyamatos képzését, szakmai és általános műveltségének állandó növekedését.

Kulturális reformmunkák egy nagy eredménye, hogy létrehozta az iskolarendszerű felnőttoktatást, kiterjesztve azt mind az általános, mind a középfokú oktatás iskolatípusára.

Szegeden is igen jelentős azoknak a dolgozóknak a száma, akik a felnőtt-tagozat valamelyik iskolatípusába járnak, és iskolai képzést szereznek.

Felnőttoktatásunk igen sokat fejlődött, számottevő eredményeket ért el, de számos eredménye mellett is vannak olyan hibák, melyeket meg kell szüntetni. Ilyen hibák: felnőttoktatásunk nem vette eléggé figyelembe politikai, társadalmi és gazdasági életünk gyorsütemű fejlődését, elmaradt a gyakorlati élettől, nem tördött kellően a dolgozók gyakorlati igényeivel, és nem segítette őket kellően a gyakorlati munkájukban sem.

A hibák és hiányosságok kijavítása érdekében a Művelődésiügyi Minisztérium felnőttoktatási csoportja az elmúlt évben egy szűkebb bizottsággal megvitatta a meglévő problémákat, és több iskolát megbízott egyes kísérleti munkák elvégzésével. A kísérletek lényege elsősorban az új, a való élettel kapcsolatos tantárgy bevezetésében és a korszerű művelődési anyag alapján összeállított új tanterveknek a kipróbálásában nyilvánul meg.

Kevesen tudták azt, hogy az új, felnőttoktatási reform előkészítésében és kísérleteiben a szegedi iskolák is igen tevékenyen részt vesznek, s mintegy bázist jelentenek a Felnőttoktatási Reformbizottság számára.

Előszörban a szegedi Radnóti Miklós Gimnáziumról kell megemlékezni. Az iskolának a politéchnikai okta-

tásban elért eredményei közismertek, de ugyancsak kiemelkedő munkát végzett a felnőttoktatás középiskolai részét illető reformmunkában is, s a felnőttoktatásban elért munkáját az illetékes főosztály nagyra becsüli. Ez is volt az alapja annak, hogy az első pillanattól kezdve az iskola tantestületét bevonták a reformmunkába. Az 1959—60. évben bevezetett új dolgozó esti tagozatos oktatási reformtervezetének, korszerű művelődési anyagának és óratervének kidolgozásában a Radnóti Gimnáziumnak nagy szerepe van. Jelenleg is a háromnapos esti oktatás kapcsán különböző kísérleteket végeznek, s

javaslatokkal segítséget nyújtanak a további tervek megvalósításához és korszerűsítéséhez.

Ugyanakkor kísérleteket folytatnak az esti tagozaton a politéchnikai oktatás megvalósítása érdekében.

A kísérleti munkák ebben az iskolai évben már kiterjednek az általános iskolai esti tagozatokra is. Jelenleg a Hámán Kató Általános Iskolában és a Sziléri úti Általános Iskolában folynak kísérletek. Az említett iskolák a Radnóti Miklós Gimnázium tanári karával együtt munkaközösséget alkotnak. A kísérleti munkák irányítását a Radnóti Miklós Gimnázium igazgatója, dr. Bánfalvi József végzi, aki a kormány mellett működő Iskolai Reformbizottságon kívül tagja a Felnőttoktatási Reformbizottságának is.

A Hámán Kató Általános Iskolában Barta József igazgatóhelyettes vezetésével folyik a kísérlet egy osztályban, úgynevezett ipari tagozaton. Ugyanis, hogy a tanulók szakmájukhoz tartozó, hasznos ismereteket is tanuljanak, az eddigi ismereti anyag átdolgozása után

mód nyílt arra, hogy új tantárggyal egészítsék ki az oktatást.

Ez az új tárgy, az "Ipari-gazdasági ismeretek". A felnöttek megismerkednek a gazdaság fogalmával, az ipari termelés lényegével, az SZTK és a MEO feladataival és így tovább. A nagyobb részt a Szegedi Villamosvas-

út és az Autójavító Vállalat dolgozóiból álló tagozat tanulói örömmel fogadták ezt a szakmájukhoz tartozó új tárgy bevezetését.

A Sziléri úti Általános Iskolában az előbbihez hasonlóan működik egy ipari tagozat. Juhász Zoltán, a felnőttoktatás vezetője is úgy nyilatkozik, hogy érdeklődéssel fogadták a dolgozók az új tárgyat. Mindennél nagyobb sikerrel eredményt ért el azonban az a kísérleti tagozat, mely mezőgazdasági szakjellel bír. Ez a tagozat az Óthalmi Állami Gazdaságban alakult meg. Résztvevője: 19 mezőgazdasági munkás. A tanítás is Óthalmon van, az állami gazdaság egyik hivatali helyiségében. A tagozat munkáját maguk a gazdaság vezetői is szívügyüknek tekintik, s ennek köszönhető, hogy mind a 19 jelentkező számára biztosították a megjelenést.

Miért bizonyult igen hasznosnak ez a mezőgazdasági tagozat? Azért, mert a "Mezőgazdasági ismeretek" címen bevezetett új tantárgy, elméleti anyag teljesen "belevág" a gyakorlati munkába.

Az elméleti anyag teljesen fedti azt, amit a dolgozó a gyakorlatban végez, s így ehhez minden egyszerű embernek kedve van. A kapcsolatot valóban kedvet ébreszt a dolgozóban a tanulás iránt. (Nem véletlen, hogy az egyik kísérleti iskolában Budapestben az új, a foglalkozási ágban használatos tantárgy bevezetésével a jelentkezők száma négyszeresre emelkedett.)

Jövőre a felnőttoktatás még több tagozatra oszlik. Mivel a jövő évben a kereskedelem területéről is igen nagyszámú jelentkezés várható,

kereskedelmi tagozatok is nyílnak Szegeden, de még más területen is várható specializálódás.

Az eddigi kísérleti eredmények igen biztatóak. Erdemes őket figyelemmel kísérni, mert a jól szervezett munka eredménye sokat jelent az ország fejlődésében, de a szegedi dolgozók továbbtanulási lehetőségeinek szempontjából is.

Zöldágáldomást rendeztek a József Attila telepen

NAPTÁR SZERINT már ráncokszórtott a tél, s így zöld ágat már nem is tűzhetek volna ki az új tetőszerkezet legcsúcskére a szegedi József Attila-telepi iskolán, pedig azt jöttek össze ünnepelni kőművesek, ácsok, segédmunkások és a

telep lakói. Az öreg iskola két új tanteremmel és egy nagy zsibongóval bővült közel 530 ezer forintos költséggel, amelyből 240 ezret az I. kerületi tanács fizet, a többit pedig társadalmi munkával biztosították.

Nem ünnepontásból emeltük, de kicsit furcsa, hogy a kis telep iskolájáért a társadalmi munkából legkevesebbet a telep lakói vállalták magukra. Annál többet a városban lakó vasutasok, az Állami Védőnőképző Intézet növendékei, a Róza Ferenc Gimnázium tanulói, a Ruhagvár kiskisztái, az Építőipari Technikum diákjai és tanárai, az Újszegedi Kender-Lenszövé Vállalat, az Erdőgazdaság, a DAV valamint Kiss Jenő, az iskola igazgatója és Sári János tanácsos.

A KORÁBI előítéletek — hogy a telepi iskola nem állt mindig hívatása magaslátán, s ezért a szülők távoli iskolákba fratták gyermeküket — még éreztették hatásukat, most azonban feloldódott a tartózkodás megkötés, amit férték a telepnek: korszerű iskolát, minden tekintetben más iskolákkal egyenrangú, melynek máris kirázódott arculata. A zöldágazás már mezhitt összejövetellek zárlott le a telep lakói és az építők között. Az ottani gazdaság, több lakó és az iskola szülői munkaközössége pörkölttel és borral terített asztallal fogadta az építésben résztvevőket.

A szintén újonnan létesült

napközi terme ezúttal a felnöttek volt, akik ott tartották meg az áldomást, amiért időre nemcsak a tetőszerkezet, de a tető paláza is elkészült. Hát ezért se lehetett már kitűzni a zöld ágat a zsebkendővel. Csak az új épületrész bevakolása, festése, a parkettázás és az udvar nagyobbitása, kulturált rendezése van még hátra. A terített asztalok mellett többek között arról is folyt a beszélgetés, hogy 1960. május 1-re jó lenne átadni rendeltetésének az egész új oktatási létesítményt annál is inkább, mert a József Attila-telepi lakók most már igazán magukénak érzik iskolájukat.

AZ ÉPÍTŐMUNKÁSOK ígérték, hogy ennek a kívánságnak szívük szerint is eleget tesznek, s május elsején merint csak összeülhetnek a telenikkel szívesen beszélgetésre, s akkor már mint régi ismerősök és örök barátok.

Jól akar szórakozni Szilveszterkor?

Már most

foglalon asztalt

a Szegedi Szálloda- és Vendéglátó Vállalat éttermeiben. Műsor, tombola, tánc reggelig.